

פתרון הבחינה בעברית: הבנה, הבעה ולשון- שאלון א'

יחידת לימוד אחת- קיץ 2012

שאלון: 011107 , 210

מוגש על-ידי: ישראלה דויד, רחל נעים

מורות ללשון ברשת בתי הספר של יואל גבע

פרק א'- הבנה והבעה

בפרק זה על הנבחן לענות על כל השאלות 1-6

שאלה מספר 1

סעיף א'

עצותיו של הרמב"ם לאורח חיים בריא הן:

- יש לאכול רק כאשר רעבים.
- יש לשתות רק כאשר צמאים.
- יש ללכת לפני האכילה.
- יש להמעיט בירקות כמו: צנון וכרוב – פוגעים בבריאות האדם.
- יש לאכול ירקות כמו: קישואים, מלפפונים ואבטיחים בתחילת הארוחה – מסייעים למערכת העיכול.
- לא מומלץ לאכול פירות ובעיקר פירות בוסר.

סעיף ב'

לפי חז"ל, היחס לאכילת ירקות היה חיובי, לעומת זאת לפי הרמב"ם, בולטת הסתייגות מאכילת ירקות מסוימים (כך גם לגבי הפירות).

סעיף ג'

היחס של הכותב הוא חיובי. "אפשר להתפעל מן העובדה שחלק מן ההגדרות, ההנחיות והעצות הללו עדיין עומדות במבחן הזמן, והן מקבלות תמיכה אפילו ממחקרים מודרניים" (שורות 53-54).

שאלה מספר 2

סעיף א'

העובדה שהרמב"ם רופא, מעניקה לקורא תחושה של אמינות ומהימנות לגבי ההנחיות המתייחסות לקשר שבין אוכל לבריאות.

סעיף ב'

לימור בן חיים היא תזונאית קלינית המתמחה בטיפול בחולים ומניעת מחלות באמצעות תזונה נכונה.

סעיף ג'

ציטוט מן המקורות

שאלה מספר 3

סעיף א'

(1) אוכלוסיית המחקר: ילדים בני 12 בממוצע.

(2) שאלת המחקר: מהו היחס בין שיעור הצפייה בטלוויזיה לבין מידת צריכת פירות וירקות בקרב ילדים.

(3) הממצא העיקרי של המחקר: "עם כל שעת צפייה נוספת ביום יורדת צריכת הירקות והפירות של הילד ב- 2.25 מנות פרי וירק בשבוע, בהשוואה לילד שאינו צופה בטלוויזיה".

סעיף ב'

הילד האמריקני נחשף לפרסומות של מזונות בעלי ערך תזונתי נמוך, ומזונות אלה מופיעים בפרסומות בשיעור גבוה הרבה יותר מירקות ופירות.

סעיף ג'

- כדאי להגביל את שעות הצפייה בטלוויזיה והגלישה במחשב לשעתיים ביום.
- כדאי להגביר את החשיפה של הילדים לפירות ולירקות במשך כל היום.

שאלה מספר 4

כל תשובה שתקבל, ובתנאי שתהיה מנומקת היטב.

שאלה מספר 5

- א. הירקות עשירים בויטמינים, במינרלים ובסיבים תזונתיים החיוניים לבריאות טובה.
- ב. אכילת ירקות מכל חמש הקבוצות חשובה מכיוון שכל ירק מפעיל מערכות הגנה שונות בגוף.

פרק ב' - אוצר מילים והמשמעים ; שם המספר

בפרק זה על הנבחן לענות על כל השאלות 10-7

אוצר המילים והמשמעים

שאלה מספר 7

סעיף א'

בְּרִיא

* חלק דיבור: שם תואר

* מין דקדוקי: זכר

הגדרה 1: שמן, שאינו רוה

דוגמה: "וְהִנֵּה מִן הַיָּאֵר עֹלֵת שֶׁבַע פְּרוֹת יְפוֹת מִרְאֵה וּבְרִיאוֹת בְּשָׂר וְתִקְעִינָה בְּאָחוּ: וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיָּאֵר כְּעוֹת מִרְאֵה וְנִדְקוֹת בְּשָׂר".

מקור הדוגמה: בראשית מא' ב-ג (לשון המקרא)

הגדרה 2: שאינו חולה

מקור ההגדרה: לשון המשנה

סעיף ב'

- (1) טוב לבריאות: "במעיינות ותהומות טובים ובריאם" (רש"י במדבר, יג, יט).
- (2) ברי, ודאי: "אם טהורה את, דְּבְרִיא לך שאת טהורה" (ירושלמי סוטה, טז, ד).
- (3) חזק, מוצק: "בכֹּתֵל רְעוּע... בכֹּתֵל בְּרִיא" (בבא קמא ל).

שאלה מספר 8

סעיף א'

לא כללי

סעיף ב'

- (1) מבריאם
- (2) צובעים
- (3) מאחסנים
- (4) נותנים

שאלה מספר 9

סעיף א'

(1) עיסוק בפעילות גופנית.

(2) "לא יאכל אדם, עד שילך קודם אכילה עד שיתחיל גופו לחום, או יעשה מלאכה או יתיגע ביגע אחר".

נימוק – הפרוש המוצע במאמר 1 וההנחיה של הרמב"ם מתייחסים לכך שיש לבצע פעילות גופנית כלשהי לפני האכילה.

סעיף ב'

"על מאכלים אלה נכתבו **תְּלֵי תְּלִים** של אמירות, פירושים, ואפילו אגדות ומעשיות".

פירוש הצירוף **תְּלֵי תְּלִים** במשפט זה הוא :

(1) שפע וריבוי	(3) דעות קדומות
(2) משמעויות עתיקות	(4) הסברים משכנים

שאלה מספר 10

סעיף א'

13 עלי חסה : **שלושה עשר** עלי חסה

3 גזרים : **שלושה** גזרים

2 שיני שום : **שתי** שיני שום

סעיף ב'

(1) במחקר שפורסם בכתב עת אמריקני השתתפו **חמש מאות ארבעים ושמונה** /

חמש מאות ארבעים ושמונה ילדות וילדים בני 12.

(2) על פי המחקר, **חמישים ושישה**, **חמישים** ושש אחוז מן הפרסומות נועדו לחשוף את הקהל למוצרי מזון.

פרק ג' - תחביר ומערכת הצורות

בפרק זה על הנבחן לענות על ארבע שאלות 11-18

תחביר

שאלה מספר 11

1. במשך שנים רבות הוא הנהיג את הקהילה היהודית שבקהיר.

2. את ידיעותיו הרפואיות שאב הרמב"ם מהספרות הקדומה.

שאלה מספר 12

I. גם אם לא מתאמנים בחדר כושר השרירים מתכווצים.

הקשר הלוגי במשפט: קשר לוגי של ויתור
מילת קישור אחרת: אף על פי ש..

II. הגישו לילדים ירקות ופירות כשהם צופים בטלוויזיה!

הקשר הלוגי במשפט: קשר לוגי של זמן
מילת קישור אחרת: כאשר, בזמן ש..

שאלה מספר 13

סעיף א'

- (1) אכול רק כשאתה רעב.
- (2) אכול רק לאחר שתלך או לך לפני שתאכל.

סעיף ב'

אלה, של הלחם, כמזון, בסיסי.

שאלה מספר 14

סעיף א'

I. מסקר על הרגלי ארוחת הבוקר עולה כי 68% מן הישראלי מתחילים את היום בארוחת הבוקר.

II. מסקר על הרגלי ארוחת הבוקר עולה כי 68% מן הישראליים מתחילים את היום בארוחת הבוקר.

(1) סוג המשפט : מורכב

(2) במשפט II התחימה נכונה

(3) משפט מורכב בנוי משני חלקים : עיקרי ופסוקית

- הפסוקית פותחת במילת שעבוד.

- בכל אחד מן החלקים יש נושא ונשוא.

במשפט מספר I אין נושא בעיקרי, והפסוקית אינה פותחת במילת שעבוד (כי) אלא בפועל.

מ"פ

מ"ש

סעיף ב'

מסקר על הרגלי ארוחת הבוקר עולה כי 68% מן הישראליים מתחילים את היום בארוחת הבוקר.

מערכת הצורות

שאלה מספר 15

סעיף א'

שם הפועל באותו בניין	צורת ציווי נוכחת באותו בניין	פועל בבניוני
להפריד	הפרידי	מְפַרְדִּים את עלי החסה.
לצנן		מְצַנְנִים במקרר.
	בְּשָׁלִי	מְבַשְׁלִים את הסלק ומקלפים אותו.
	חֲתָכִי	חֹתְכִים את הסלק לקוביות קטנות.
	עֲרַבְבִי	מְעַרְבְּבִים את כל המרכיבים.
להגיש	הגישי	מְגִיִּשִׁים מיד.

נפְרָד (4)	נפְרָדִים (3)	נפְרָדוֹ (2)	נפְרִידוֹ (1)
------------	---------------	--------------	---------------

שאלה מספר 16

סעיף א'

(1) הַתְּאַמְנָתִים: שורש א.מ.נ; בניין התפעל

(2) הַתְּאַמְתָּם:

התפקיד של התינו הראשונה פ' הפועל

התפקיד של התינו השנייה סופית (צורן נטייה) גוף נוכחים (תם)

סעיף ב'

(1) פְּרָסִים: שורש פ.ר.ס.מ; בניין פועל

(2) נבְדָק: שורש ב.ד.ק; בניין נפעל

סעיף ג'

(1) להתמקד בפעולה

(2) להביע קרבה לקורא

(3) להדגיש את מבצע הפעולה

(4) להבהיר את הנאמר

שאלה מספר 17

סעיף א'

חלק הדיבור - שמות תואר

סעיף ב'

דרך התצורה - שורש במשקל

סעיף ג'

דרך התצורה - בסיס + צורן סופי

שאלה מספר 18

סעיף א'

השם יוצא הדופן **סְפִיגָתוֹן** – אָן – צורן נטייה לעומת השמות האחרים שבהן סיומת אָן היא צורן גזירה.

סעיף ב'

טור א'	טור ב'
(ערך) תזונתי	מזונות; מסודרת; שאלון
ילדים	כתביהם; אמריקני; חיובי
הוריהם	תזונאי; נוכחי; הנחיות